

**Adliya organlari va muassasalari tomonidan davlat xaridlarini amalga oshirish
doirasida xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchilarini tekshirish jarayoni
bo'yicha
YO'RIQNOMA**

1-bob. Umumiy qoidalar

1. Mazkur Yo'riqnoma tender, tanlash va yagona yetkazib beruvchi bilan shartnoma tuzishda adliya organlari va muassasalarining xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchilarini majburiy tekshirishning asosiy talablari, tartibi va usullarini (keyingi o'rinlarda xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchilarini tekshirish deb yuritiladi) belgilaydi.

2. Quyidagilar xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisini o'rganishning asosiy maqsadi hisoblanadi:

manfaatlar to'qnashuvi hamda adliya organlari va muassasalari xodimlarining shaxsiy manfaatdorligi bilan bog'liq bo'lgan korrupsiyaviy xavf-xatarlarni minimallashtirish;

insofsiz xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchilar bilan shartnoma tuzish xavf-xatarini minimallashtirish;

xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchi shartnoma tovarlarini yetkazib berish yoki xizmatlarni ko'rsatish / ishlarni bajarish imkoniyatlarini baholash;

tegishli darajada ehtiyotkorlik bilan xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi bilan shartnoma tuzish haqida qaror qabul qilish.

3. Xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisini tekshirish xarid qilishning barcha ishtirokchilariga nisbatan amalga oshiriladi.

4. Mazkur Yo'riqnomada quyidagi asosiy tushunchalardan foydalaniladi:

xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisining benefisiar (oxirgi benefisiar) egasi – xarid ishtirokchisining mulkdori bo'lgan yoki ushbu xarid ishtirokchisiga bevosita yoki bilvosita (uchinchi shaxslar orqali) majburiy ko'rsatmalar berish huquqiga yoki imkoniyatiga ega bo'lgan yoxud

u tomondan qabul qilinadigan qarorlarga ta'sir ko'rsatishi yoki uning harakatlarini boshqacha usulda nazorat qilishi mumkin bo'lgan jismoniy shaxs;

IYAR – Insofsiz ijrochilarning yagona reyestri;

xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi – davlat xaridlarining subyektlaridan biri hisoblanib, adliya organlari va muassasalari bilan shartnomaviy munosabatlarga kirishayotgan yoki kirishgan har qanday yuridik yoki jismoniy shaxs, mehnat munosabatlari bundan mustasno.

manfaatlar to'qnashuvi – adliya organlari va muassasalari xodimining shaxsiy (bevosita yoki bilvosita) manfaatdorligi uning xizmat majburiyatlarini lozim darajada bajarishiga ta'sir ko'rsatayotgan yoxud ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan hamda xodimning shaxsiy manfaatdorligi bilan adliya organlari va muassasalari manfaatlari o'rtasida qarama-qarshilik yuzaga kelayotgan (mavjud manfaatlar to'qnashuvi) yoki yuzaga kelishi mumkin bo'lgan (ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi) vaziyat;

korrupsiyaviy xavf-xatar – adliya organlari xodimlari yoki uchinchi shaxslar tomonidan adliya organlari yoki ularning manfaatlarini ko'zlab korrupsiyaviy xatti-harakatlarni sodir etish xavfi;

skrinshot – monitor ekranidan tushirilgan surat.

2-bob. Xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisini tekshirishning umumiy tartibi

5. Tanlash (tender) o'tkazish bo'yicha xarid komissiyasi (keyingi o'rinlarda xarid komissiyasi deb yuritiladi) mazkur Yo'riqnomada belgilangan tartibda xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisini tekshirishga javobgar hisoblanadi.

6. Xarid komissiyasi O'zbekiston Respublikasi Investisiyalar bo'yicha davlat qo'mitasining, O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy taraqqiyot va kambag'allikni qisqartirish vazirligi huzuridagi "Loyihalar va import kontraktlarini kompleks ekspertiza qilish markazi" davlat unitar korxonasi bilan hamkorlik qiladi.

7. Tovar yoki ish (xizmat)lar elektron do'kon yoki auksion orqali amalga oshirilganida xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisini tekshirish o'tkazilmaydi.

8. Xarid komissiyasi tanlash (tender) ishtirokchilari tomonidan berilgan takliflar solingan konvertlarni takliflarni baholash uchun ochadi. Kelib tushgan takliflar xarid komissiyasi tomonidan ko'rib chiqiladi. Tanlash (tender) bo'yicha xarid qilish hujjatlari talablariga mos kelmaydigan takliflar xarid komissiyasi tomonidan rad etiladi va baholanmaydi.

Bunda tanlash (tender) taklifining majburiy etib belgilangan mezonlarga mos kelmasligi ishtirokchini davlat xaridlarining elektron tizimi orqali tanlashning har qanday bosqichida chetlatishga olib keladi.

9. Yetkazib beruvchi bilan to'g'ridan-to'g'ri shartnoma tuzilganida ushbu yetkazib beruvchini tekshirish bir yilda kamida bir marta o'tkaziladi.

10. Mazkur Yo'riqnoma talablariga muvofiq tekshirilishi kerak bo'lgan xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi bilan tekshiruv yoki uning natijalari olinmasdan turib shartnomaviy munosabatlarga kirishish yoki bitimlar tuzilishiga yo'l qo'yilmaydi.

11. O'tkazilgan tekshiruv natijalari mazkur Yo'riqnomaning 1-ilovasiga muvofiq shaklda tuziladigan hisobotda aks ettiriladi.

12. Adliya vazirligi tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limi xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisini tekshirish jarayonini maslahat berish formatida va korrupsiyaga qarshi monitoring doirasida nazorat qiladi va uslubiy yordam ko'rsatadi.

Xarid komissiyasi xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisini quyidagilar asosida tekshiradi:

rasmiy ochiq manbaalarda keltirilgan ma'lumotlar;

xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi tomonidan taqdim etilgan hujjatlar.

14. Tanlash yoki tender hujjatlarini tayyorlovchi shaxs hujjatlar ro'yxatida xarid ishtirokchisidan quyidagi hujjatlar taqdim etilishini ko'rsatishi lozim:

davlat ro'yxatidan o'tganligi haqidagi guvohnoma nusxasi;

ishonchnomaning yoki xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi vakilining bitimlar tuzish va hujjatlarni imzolash bo'yicha vakolatlarini tasdiqlovchi boshqa hujjatlari nusxasi;

oxirgi yil bo'yicha moliyaviy hisoboti;

agar mavjud bo'lsa, xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisining korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha ichki hujjatlari (siyosat, nizomlar, odob-axloq qoidalari, korrupsiyaga qarshi dasturlar va h.k.);

xarid ishtirokchisi xodimlarining o'rtacha soni haqida ma'lumotnoma;

xarid ishtirokchisining oxirgi benefisiarlari haqida mazkur Yo'riqnomaning 2-ilovasiga muvofiq shaklda tuzilgan ma'lumotnoma;

korrupsiyaga qarshi kurash bo'yicha xarid ishtirokchisi ichki hujjatlari (siyosat, nizomlar, axloq qoidalari, korrupsiyaga qarshi dasturlar va boshqalar), agar mavjud bo'lsa;

tanlash ishtirokchilari tomonidan korrupsiya ko'rinishlariga yo'l qo'yimaslik bo'yicha ariza taqdim etish majburiyligi haqidagi talab;

xarid qilinayotgan tovar yoki ish (xizmat)ning xususiyatidan kelib chiqib xaridning barcha ishtirokchilaridan zaruratga ko‘ra so‘raladigan boshqa hujjatlar.

15. O‘zbekiston Respublikasining qonunchiligiga muvofiq mazkur Yo‘riqnomaning 14-bandida ko‘rsatilgan hujjatlar olinishi majburiy bo‘lib hisoblanadi, xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisining korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha ichki hujjatlari va xarid ishtirokchisining oxirgi benefisiarlari haqidagi ma’lumotnoma bundan mustasno. Xarid ishtirokchisi tomonidan korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha ichki hujjatlari va xarid ishtirokchisining oxirgi benefisiarlari haqidagi ma’lumotnoma berishdan bosh tortganda Xarid komissiyasiga xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi tomonidan taqdim etilgan hujjatlar asosida tekshiriladi.

3-bob. Xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchilari haqidagi ma’lumotlarni tahlil qilish

16. Xarid komissiyasi quyidagi yo‘nalishlar bo‘yicha xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchilari haqidagi ma’lumotni tekshiradi va tahlil qiladi:

a) xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisining ta’sis etilishi va shartnoma tuzish vakolati haqidagi ma’lumotni tahlil qilish.

Xarid komissiyasi Tadbirkorlik subyektlari yagona davlat reyestri, davlat ro‘yxatidan o‘tkazilganligi haqida guvohnoma, ishonchnoma yoki xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi vakilining bitim tuzish va hujjatlarni tuzishga vakolat beruvchi boshqa hujjatlardagi ma’lumotlarni tahlil qiladi va quyidagilarni aniqlaydi:

xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisining Tadbirkorlik subyektlari yagona davlat reyestrda mavjudligi;

xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisining yuridik va haqiqiy manzili;

xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi rahbari va muassislarining F.I.O.;

xarid ishtirokchisi asosiy faoliyatining xarid predmetiga muvofiqligi;

xarid ishtirokchisi tugatish jarayonida emasligi yoki faoliyati tugatilmaganligi;

xarid ishtirokchisining yillar davomida faoliyat olib borish muddati (xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi tekshirilgan sana bilan yuridik shaxs davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan sana o‘rtasidagi farqi);

b) soliq va boshqa majburiy to‘lovlar bo‘yicha qarzdorlik mavjud emasligini tekshirish.

Xarid komissiyasi xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisida soliq qarzi mavjud emasligini soliq organlarining elektron davlat xizmatlari portali orqali tekshiradi (<https://my2.soliq.uz>);

d) xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisiga nisbatan bankrotlik tartib-taomillari joriy etilmaganligi.

Xarid komissiyasi xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisiga nisbatan bankrotlik tartib-taomillari joriy etilmaganligini soliq organlarining elektron davlat xizmatlari portali orqali tekshiradi (<https://my2.soliq.uz>);

e) xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi haqida Insofsiz ijrochilar yagona reyestrda yozuv mavjud emasligi.

Xarid komissiyasi xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi haqida Insofsiz ijrochilar yagona reyestrda yozuv mavjud emasligini davlat xaridlarining maxsus axborot portalida (<http://xarid.uz/unfairexecutor>) tekshiradi;

g) axborotlarning ochiq manbalarida ehtimoli bo'lgan korrupsiyaga oid huquqbuzarlik haqida ma'lumotlar mavjud emasligi.

Xarid komissiyasi xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi tomonidan sodir etgan bo'lishi mumkin bo'lgan korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar haqidagi ma'lumotlarni Internet tarmog'idagi "Google" yoki boshqa qidiruv tizimida ochiq izlash yo'li bilan o'rganadi. Tekshiruv o'tkazish maqsadida Xarid komissiyasining mas'ul a'zosi qidiruv qatoriga quyidagi kombinatsiyalarni kiritadi:

“xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi nomi” korrupsiya”;

“xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi nomi” pora”;

“xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi rahbarining familiyasi, ismi” korrupsiya;

“xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi rahbarining familiyasi, ismi” pora”;

“muassis/mulkdor familiyasi, ismi” korrupsiya;

“muassis/mulkdor familiyasi, ismi” pora;

“oxirgi benefisiarning familiyasi, ismi” korrupsiya”;

“oxirgi benefisiarning familiyasi, ismi” pora”;

h) xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi saytdagi ma'lumotlarning tahlili.

Xarid komissiyasi xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisida rasmiy sayt mavjudligi yoki mavjud emasligini aniqlaydi. Xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisida rasmiy sayt mavjud bo'lganda Xarid komissiyasining mas'ul a'zosi tomonidan saytda korrupsiyaga qarshi hujjatlar va yangiliklar, shuningdek, korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha bo'lim mavjudligini aniqlaydi;

i) adliya organlari va muassasalarining xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi bilan o'zaro hamkorligi tarixining tahlili.

Xarid komissiyasi adliya organi/muassasasi bilan xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisi o‘rtasida oxirgi 3 yilda shartnomaviy munosabatlari mavjudligini aniqlaydi. Bunday munosabatlar aniqlanganda oldin tuzilgan shartnomalarni o‘z vaqtida, lozim darajada va sifatli ijro etilganligi, shuningdek, bunday xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisining korrupsiyaviy faoliyatda ishtirok etganligini tasdiqlovchi faktlar va shubhalar tahlil qilinishi lozim;

j) xarid ishtirokchilarining o‘zaro affillanganligining tahlili.

Xarid komissiyasi mas’ul a’zosi xarid ishtirokchilarining oxirgi benefisiari haqidagi ma’lumotnomadagi xarid ishtirokchilarining rahbarlari, muassislari va oxirgi benefisiari to‘g‘risidagi ma’lumotlarni xaridning bir necha ishtirokchilarining faoliyatini bir vaqtning o‘zida nazorat qiluvchi yoki xaridning bir necha ishtirokchilarining muassisi yoxud oxirgi benefisiari bo‘lgan aynan bir xil jismoniy shaxslar mavjudligini aniqlash uchun tahlil qiladi;

k) xarid ishtirokchilarida shartnomani bajarish uchun zarur texnik, moliyaviy, moddiy, kadrlarga oid va boshqa resurslar mavjudligining tahlili.

Xarid komissiyasining mas’ul a’zosi xarid ishtirokchilarida shartnomani bajarish uchun zarur texnik, moliyaviy, moddiy, kadrlarga oid va boshqa resurslar mavjudligining tahlili ochiq manbaalar orqali amalga oshiradi (obyektlarni qurish, rekonstruksiya qilish va kapital ta’mirlash ishlari bundan mustasno).

4-bob. Manfaatlar to‘qnashuvi mavjud emasligini tekshirish

17. O‘zbekiston Respublikasining “Davlat xaridlari to‘g‘risida”gi Qonunining 14-moddasiga asosan davlat buyurtmachisining, maxsus axborot portali operatorining mansabdor shaxslari va boshqa xodimlari, shuningdek xarid komissiyasining a’zolari xarid qilish tartib-taomillarini amalga oshirishda o‘z ishtirokidagi davlat xaridlariga doir bitimning natijasi bo‘lishi mumkin bo‘lgan istalgan shaxsiy nafni bevosita yoki bilvosita olish huquqiga ega emas.

18. Xarid komissiyasi xarid ishtirokchisidan xarid ishtirokchisining oxirgi benefisiari haqida mazkur Yo‘riqnomaning 2-ilovasiga muvofiq shaklda tuzilgan ma’lumotnomani olganidan keyin ma’lumotnomada ko‘rsatilgan ma’lumotlarni Tadbirkorlik subyektlari yagona davlat reyestrtdagi ma’lumotlarga muvofiqligini tekshiradi. Mazkur tekshiruvdan xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisining bosh direktori va muassisi o‘tkazilishi lozim.

19. Manfaatlarni to'qnashuvining mavjudligi yoki mavjud emasligi haqidagi qaror tekshiruv o'tkazgan xarid komissiyasining mas'ul a'zosi tomonidan qabul qilinadi.

20. Yagona yetkazib beruvchi bilan shartnoma asosida xaridlar amalga oshirilgan taqdirda, Xarid komissiyasining mas'ul a'zosi tomonidan xarid qilish tartib-qoidalarida ishtirok etgan shaxslardan hujjatlar olingan kundan boshlab yagona yetkazib beruvchini tekshirish jarayoni amalga oshiradi.

21. Xarid komissiyasining mas'ul a'zosi (Inson resurslari boshqarmasi/bo'linmalari) tekshiruv natijalariga ko'ra Xarid komissiyaga manfaatlarni to'qnashuvi mavjudligi yoki mavjud emasligi haqidagi ma'lumotni o'z ichiga olgan xizmat xatini yuboradi.

22. Manfaatlarni to'qnashuvi aniqlanganda adliya organi yoki muassasasi quyidagi qarorlardan birini qabul qiladi:

a) xarid komissiyasi a'zosi bilan xarid ishtirokchisi o'rtasida manfaatlarni to'qnashuvi mavjud bo'lganda: xarid komissiyasi a'zosi ushbu xaridga nisbatan xarid komissiyasi yig'ilishida qatnashishdan chetlashtiriladi, xarid ishtirokchisi esa xaridda qatnashishdan chetlashtiriladi;

b) adliya organi va muassasasining boshqa xodimi bilan xarid ishtirokchisi o'rtasida manfaatlarni to'qnashuvi mavjud bo'lganda: xarid ishtirokchisi xaridda qatnashishdan chetlashtiriladi;

v) Xarid komissiyasi a'zosi bilan xarid ishtirokchisi o'rtasida manfaatlarni to'qnashuvi mavjud bo'lganda: xarid bekor qilinadi va takroriy xarid tashkil qilinadi, manfaatlarni to'qnashuvi mavjud bo'lgan Xarid komissiyasining a'zosi xaridda qatnashishdan chetlashtiriladi.

Davlat xaridlari sohasidagi vakolatli organ manfaatlarni to'qnashuvi mavjudligi to'g'risidagi axborotni olgach, "Davlat xaridlari to'g'risida"gi Qonunga muvofiq davlat nazoratini amalga oshiruvchi davlat organlariga tegishli axborotni kiritishi shart.

23. Mazkur Yo'riqnomaning 23-bandi "a" va "b" kichik bandlarida nazarda tutilgan hollarda quyidagi choralar ko'rilishi kerak:

ishtirokchilarning takliflarini baholash faqatgina ochiq tarzda amalga oshiriladi. Xarid komissiyasining majlisida qatnashish uchun ovoz berish huquqiga ega bo'lmagan, biroq xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisini tanlash jarayonining shaffofligi va xolisligini nazorat qiladigan Adliya vazirligi tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limining xodimi taklif qilinishi lozim. Adliya vazirligi tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limining xodimi xarid komissiyasining yig'ilishida videokonferensaloqa vositasida qatnashishi kerak;

ishtirokchini rad etish haqidagi ma'lumot xarid komissiyasi majlisining bayonnomasida ko'rsatiladi.

24. Agar organ yoki adliya muassasasi xodimi va yagona yetkazib beruvchi o'rtasida manfaatlar to'qnashuvi mavjud bo'lsa, shartnoma tuzilmaydi. Bunday holatda xarid qilish tartib-taomilini ayni o'sha shartlarda hamda tovarga (ishga, xizmatga) doir ayni o'sha mezonlarga va talablarga muvofiq takroran amalga oshirishi shart.

5-bob. Yakunlovchi qoidalar

25. Mazkur Yo'riqnomaga muvofiq o'tkazilgan tahlil natijalari mazkur Yo'riqnomaning 1-ilovasiga muvofiq shaklda xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisini tekshirish haqidagi hisobotda o'tkazilgan tahlillar skrinshoti ilova qilingan holda aks ettiriladi.

26. Xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisini tekshirish haqidagi hisobot xarid komissiyasiga yetkaziladi va yakuniy qaror qabul qilinishida inobatga olinadi, bu haqda komissiya majlisining bayonnomasida qayd etiladi.

27. Xarid komissiyasi, agar tekshiruv natijalariga ko'ra ular O'zbekiston Respublikasining "Davlat xaridlari to'g'risida"gi Qonunining 29 va 34-moddalariga muvofiq kelmasa, ishtirokchilarning arizalarini rad etadi. Agar xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisini tekshirish haqidagi hisobotda 8, 9, 10, 11, 12, 16-bandlarning kamida bittasida "yo'q" javobi bo'lsa, ishtirokchilar ko'rsatilgan mezonlarga javob bermaydi.

28. Agar xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisini tekshirish natijalariga ko'ra korrupsiyaviy xavf-xatarning mavjudligidan yoki korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining mavjud emasligidan dalolat beruvchi ma'lumotlar aniqlanganda, ya'ni 13 va 14-bandlarda tegishli ma'lumotlar ko'rsatilganda, unda korrupsiyaviy xavf-xatarni minimallashtirish bo'yicha quyidagi chora-tadbirlar amalga oshirilishi lozim:

ishtirokchilarning takliflarini baholash faqatgina ochiq tarzda amalga oshiriladi. Xarid komissiyasining majlisida qatnashish uchun ovoz berish huquqiga ega bo'lmagan, biroq xarid qilish tartib-taomillari ishtirokchisini tanlash jarayonining shaffofligi va xolisligini nazorat qiladigan Adliya vazirligi tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limining xodimi taklif qilinadi. Adliya vazirligi tizimida korrupsiyaga qarshi kurashish bo'limining xodimi xarid komissiyasining majlisida videokonferensaloqa vositasida qatnashishi mumkin;

agar korrupsiyaviy xavf-xatar bilan tavsiflangan ishtirokchi tanlash yoki tender g'olibi deb topilganda, moliya-iqtisod boshqarmasi/bo'limi tuziladigan shartnoma

shartlarini ishtirokchining arizasiga, tashlash yoki tender hujjatlari shartlariga muvofiqligini tekshirishi lozim;

agar korrupsiyaviy xavf-xatar bilan tavsiflangan ishtirokchi tanlash yoki tender g'olibi deb topilganda, xarid natijalari (mahsulot yetkazib berish, xizmat ko'rsatish, ish bajarish)ni qabul qilish adliya organi va muassasasidagi turli tarkibiy bo'linmalarining kamida uch nafar xodimi tomonidan adliya organi va muassasasidagi korrupsiyaga qarshi muvofiqlashtiruvchi shaxs ishtirokida amalga oshiriladi.

29. Tekshiruv natijalari haqidagi hisobot xarid hujjatlariga qo'shiladi va Ishlar boshqarmasi/xo'jalik faoliyati va mehnatni muhofaza qilish bo'linmalarida saqlanadi.